

cunt esse purgatorium post hanc vitam, in vauum enim diceretur: non remittetur ei, neque in hoc seculo, neque in futuro: si in futuro seculo nullum peccatum remittitur, sicut valde inepta esset locutio si quis diceret, remitto tibi decem aureos, vel in hoc seculo, vel in futuro; cum in futuro nulla pecunia sit reddenda. In purgatorio erga expiantur peccata mortalia quoad penam; An vero venialia non solum quoad penam, sed etiam quoad culpam, licet aliqui conecant, negat D. T. 1. 2. q. 89. art. 6. in corpore, quia iuxta divinam providentiam non dabitur casus, ut puer decedat cum solo veniali.

Purgatoriu dari conuincitur.

D. Thom.

QUÆSTIO V.

Quare blasphemia in Spiritum Sanctum dicatur peccatum irremissibile iuxta sensum morale?

31. Iuxta sacros Evangelistas Matthæum, Marcum, Lucam: Blasphemia in Spiritum Sanctum, est peccatum irremissibile, quod nec in hoc seculo, neque in futuro remittitur, quod dicitur ad exaggerandum gravitatem ipsius peccati, de cujus sensu litterali dixi superiori quaestione. Nunc de Morali, & quoad nostram eruditionem.

32. Primò: D. August. apud Catenam D. Thomæ ad cap. 12. Matth. ait: Primum itaque credentium beneficium est, in Spiritu Sancto remissio peccatorum: contra hoc donum gratuitum loquitur cor impenitens. Ipsa ergo impenitentia est spiritus blasphemia: quæ non remittitur, neque in hoc seculo, neque in futuro. Contra enim Spiritum Sanctum, quo peccata dimittuntur, verbum valde malum sive cogitatione, sive lingua sua dicit qui secundum duritiam cordis sui, & cor impenitens iherosaurizat sibi iram in die iræ. Per Spiritum Sanctum sic in nobis remissio, per ipsum omnia cœlestia dona communicantur; blasphemare ergo contra Spiritum Sanctum, est ejus beneficentiam contemnere: ipsumque omnium donorum largitorem denegare: & ingrato animo suum benefactorem non agnoscere, imò pro donis acceptis contumelias rependere, inter omnia peccata valde execrabile, & omni remissione indignum; & non remittetur ei, neque in hoc seculo, neque in futuro.

33. Secundò: Rupertus lib. 2. in Numer. cap. 1. ait: Verbum contra Spiritum Sanctum non est aliud, quam superbia malum, quo contra conscientiam propriam defendendo se quispiam arguentem de peccato alludit Spiritum Sanctum: Qui peccat deceptus à propria voluntate, fragilem humanam conditionem ostendit; At verò ille, qui malis mendaciis, argutiis, sua peccata, ac delicta contendit patrocinari, ac excusare, hic in Spiritum Sanctum peccat, & omni veniâ indignus invenitur: ut faciebant Pharisei illustrissima Christi opera calumniantes, qui ut suam malitiam patrocinarerent, ac defenderent, dicebant, quod in Beelzebub Principe dæmoniorum eiecet dæmonia, inde eorum

iniquitas dicitur, quòd nec in hoc seculo, nec in futuro remittitur: Quo contra conscientiam propriam defendendo se quispiam, arguentem de peccato alludit Spiritum Sanctum.

Propheta Amos 1. n. 3. in personâ Dei proponit quatuor delicta; In primo, secundo, ac tertio promittit Deus se veniam daturum, in quarto verò quodammodo se inexorabilem ostendit: super tribus sceleribus Damasco, & super quatuor non convertam eum: Quodnam sit hoc quartum crimen, variè interpretes explicant. Rupertus explicat esse contumacem superbiam defendendi se. Rupertus proxime citatus lib. 9. in Numer. cap. 1. ait: Primum scelus, iniquitatem mente concipere, secundum scelus est, dolorem opere peperisse Tertium, iniquitatis opus, vel in usum, vel consuetudinem contraxisse. Quartum scelus, male acta per superbia spiritum defendere: Sunt quædam tria delicta, ut primum, malum mente concipere, secundum opera perpetrare, tertium in usum vel consuetudinem ducere, quæ ex quadam humanâ fragilitate veniunt, & inde facile Deo veniam impetrant: At est quarta iniquitas, quæ superba, & stulta contentione intendit se excusare, ac defendere, & benignam judicis clementiam maximè irritat, & exasperat; ut multâ per omnem modum requiratur ad reprimentam illius iram. Quartum scelus, male acta per superbia spiritum defendere.

34.

Rupert.

Defendens delictum, in exorabilem, redditur iudicem.

35.

Nullum gravius peccatum, quam Deum cum diabolo vel se conjugere.

Psalm. 5. Heb. D Remig.

36. Psalm 118.

Ea que sunt Dei longissime distat à diabolo. D. Ambros.

Tertio: De hac blasphemia in Spiritum Sanctum affirmat Christus D. Quòd neque in hoc seculo, neque in futuro remittitur: Hæc autem blasphemia in eo consistit, ut explicavi superiori quaestione, cum præclara Divinitatis opera diabolo tribuantur; seu cum aliquod commercium, seu societas, dicitur intervenire inter Deum, & diabolum, quo peccato Christus D. injuriarum patientissimus, maximè ad indignationem commovetur, inde contra eam acerbissimam penam fulminat, quòd neque in hoc seculo, neque in futuro remittitur. Ait Regius Vates Psalm. 5. n. 6. Neque habitabit iuxta te malignus: ex Hebræo legitur: Neque peregrinabitur. D. Remigius, per malignum, intelligit diabolum qui non solum apud Deum non habet diuinam mansionem, sed nec etiam brevissimam, sicut nec peregrinus in loco per quem transit.

At idem Regius Vates Psalm. 118. n. 89. In æternum, Domine verbum tuum permanet in celo: & cur non de permanentia, ac persistentiâ in terrâ: quia Diabolus de celo eiectus ambulat in terris, & tam distans commercium est inter Deum, & diabolum, quod quidquid est Dei, nullo modo invenitur in loco, in quo diabolus residet, sed à quo nefarius ille spiritus expulsius est D. Ambrosius in eundem Psalmum serm. 12. ait. Quia Satanas de celo cecidit in terras. Et post pauca: In celo permanet verbum, quia inde defectus est diabolus, in terris non permanet, quia huc Satanas advenit: In terris nec ad ullum tempus divinum verbum potest peregrinari, cum in eis diabolus versetur, cum verò à celo eiectus sit, inde in eo permanet verbum Dei.

CAPUT IV.

1. ET iterum cepit docere ad mare: & congregata est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens sederet in mari, & omnis turba circa mare super terrâ erat. 2. Et docebat eos in parabolis multa, & dicebat illis in doctrinâ suâ. 3. Audite: Ecce exiit volucres cœli, & comederunt illud. 4. Aliud verò cecidit super petrosâ, ubi non habuit terram multam, & statim exortus est, quoniam non habebat altitudinem terrâ: 6. Et quando exortus est, sol exarsit, & eo quod non habebat radicem, exaruit. 7. Et aliud cecidit in spinas: & ascenderunt spinæ, & suffocaverunt illud, & fructum non dedit. 8. Et aliud cecidit in terram bonam: & dabat fructum ascendentem, & crescentem; & asserbat unum triginta, unum sexaginta & unum centum. 9. Et dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. 10. Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui cum eo erant duodecim, parabolas. 11. Et dicebat eis: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei: illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia fiunt. 12. Ut videntes videant, & non videant: et audientes audiant, & non intelligant: nequando convertantur, & dimittantur eis peccata. 13. Et ait illis, nescitis parabolam hanc? & quomodo omnes parabolas cognoscetis; 14. Qui seminat, verbum seminat. 15. Hi autem sunt qui circa viam ubi seminatur verbum, & cum audierint, confestim venit Satanas, & auferit verbum, quod seminatum est in cordibus eorum. 16. Et hi sunt similiter qui super petrosâ seminantur: qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: Et non habent radicem in se, sed temporales sunt: deinde orta tribulatione, & persecutione propter verbum, confestim scandalizantur. 17. Et alii sunt qui in spinis seminantur: hi sunt, qui verbum audiunt. 18. Et ærumnæ sæculi, & deceptio divitiarum, & circa reliqua concupiscentiæ introeunt suffocant verbum, & sine fructu efficitur. 19. Et hi sunt qui super terram bonam seminati sunt, qui audiunt verbum, & suscipiunt, & fructificant unum triginta, unum sexaginta, & unum centum. 20. Et dicebat illis: Nunquid venit lucerna ut sub modio ponatur, aut sub lecto? Nonne ut super candelabrum ponatur; 21. Non est enim aliquid absconditum quod non manifestetur: nec factum est occultum, sed ut in palam veniat. 22. Si quis habet aures audiendi, nec factum est occultum, sed ut in palam veniat. 23. Si quis habet aures audiendi, audiat. 24. Et dicebat illis, Videte quid audiat. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, & adjicietur vobis. 25. Qui enim habet dabitur illi: & qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo. 26. Et dicebat: sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciât sementem in terram, 27 & dormiat, & exurgat nocte, & die, & semen germinet: & increseat dum nescit ille. 28. Ultra enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. 29. Et cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis. 30. Et dicebat, cui assimilabimus regnum Dei, aut cui parabolæ comparabimus illud? 31. Sicut granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus seminibus, quæ sunt in terra? 32. Et cum seminatum fuerit, ascendit, & fit majus omnibus oleribus, & facit ramos magnos, ita ut possint sub umbra ejus aves cœli habitare. 33. Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire. 34. Sine parabola autem non loquebatur eis, seorsum autem, discipulis suis diserebat omnia. 35. Et ait illis in illa die cum sero esset factum, transeamus contra. 36. Et dimittentes, turbam, assumunt eum ita ut erat in navi: & alia caves erant cum illo. 37. Et facta est procella magni venti, & fluctus mittebat in navim, ita ut impleteretur navis. 38. Et erat ipse in puppi super cervical dormiens & excitant eum, & dicunt illi, Magister non ad te pertinet, quia perimus; 39. Et exurgens comminatus est vento, & dixit mari: tace, obmutesce, & cessavit ventus: & facta est tranquillitas magna. 40. Et ait illis: Quid timidi estis? necdum habetis fidem, & timuerunt timore magno; & dicebant ad alterutrum: Quis putas est iste? quia & ventus, & mare obediunt ei.

ARGUMENTUM cum Remissionibus.

- Primò, Vers. 1. Proponit parabolam seminantis semen suum. Expli- cavi tom. 3. cap. 26. de quo fortè infrà Luc. 8.
- Secundò, Vers. 21. Docet lucernam non esse ponendam sub modio, sed super candelabrum; de quo dixi tom. 2. c. 11. & infrà dicam Luc. 11.
- Tertio, Vers. 26. Proponit parabolam de herba, spica, & frumento; quæ hic est explicanda.
- Quartò, Vers. 31. Proponit parabolam de grano sinapis. explicavi tom. 3. cap. 28. & aliqua dixi suprà, Matth. 13. q. 5.
- Quinto, Vers. 37. Dormiète Domino oritur tempestas in mari, & excitatur à discipulis: Imperat ventis, & mari, & fit tranquillitas. Explicavi tom. 2. cap. 24. & supra Matth. 8. q. 6. 7. 8.

Herba, Spica, Frumentum.

QUÆSTIO UNICA.

Quare regnum Dei assimilatur semini hominis, quod profert herbam, spicam & triticum.

Post parabolam de seminatore, qui exiit seminare semen suum, quam proposuit Christus D. nunc aliam subdit, quam refert noster Evangelista in præsentis n. 26. Et dicebat: sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciatur semen in terram, & dormiat, & exurgat nocte & die, & semen germinet, & crescat dum nescit ille. Ubi enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica, & cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.

Cum dicitur in littera: Si homo jaciatur semen in terram, & dormiat, & exurgat nocte, & die & semen germinet: Maxime dubitatur de illo: Nocte, & die: ad quid refertur, ad semen an ad hominem? Glossa Ordinaria, Author Commentar. in Marcum apud D. Hieron. & Beda, referunt ad semen, ac ipsam jactum in terram ab agricola, quod nocte, dieque continuo germinet, & crescat, Agricola nihil cogitante: Tamen D. Chrysof. Euthym. Jansen. Maldonar. Caiet. referunt ad hominem, ut planus sensus sit: Homo jacet semen in terram, nocte dormit, & die exurgit ad sua negotia agenda & tamen semen jactum continuo crescit. Charthuf. itaut homo congruis horis omnia disponat, nocte dormiens, die exurgens.

Ad sensum parabolæ: Per semen intelligitur, ut rectè docent D. Chrysof. Beda, Scholiastes Hieron. hic verbum, seu doctrina Evangelica per agrum, Auditores, ut docent D. Greg. Mag. homil. 15. in Ezech. Caiet & alii, per messem, consummatio mundi, seu mors cojusque hominis: Per hominem, qui seminavit. Christus D. Sic ait Theophyl. *Homo ipse est Deus, semen misit in terram, id est Evangelii prædicationem: semine producto dormit, hoc est, ascendit in cælum.* Ubi requiescens fedit ad dexteram Patris. Nam dormit, juxta phrasim Scripturæ, ac Calendarii Ecclesiæ, idem est, ac requiescere: Sic de quolibet Sancto dicitur: *dormiit in Domino*, hoc est requievit in Domino.

Tertius parabola sensus est, quod Christus D. veniens in terram, seminavit verbum, & doctrinam Evangelicam; per se primò, deinde per Apostolos, ac suos successores, quæ doctrina à parvis initiis sensum crevit in magnos, & uberes fructus totum orbem adimplens: Et dicitur in textu de hoc bono agricola *Dormiat, & exurgat*: quia Christus D. ascendens in cælum sedet à dextris Dei, tanquam dormiens, id est, requiescens; ibi etiam exurgit in salutem, ac remedium nostrum: *Ipsam enim propitiatorum, habemus apud Patrem.*

Semen jactum in terra est Divina doctrina seminata, ac plantata in humano corde; & sicut terra bono jacto semine ulro fructificat: solum cælesti rore suscepto, agricola etiam non laborante: sic etiam terra humani cordis bene disposita cum cælesti rore divinæ gratiæ, ac auxili, etiam Concionatore, ac Doctore nihil aliud operante, ac agente, profert fructus: Explicat, Caietan primò herbam, opera scilicet incipientium; Secundò spicam, opera proficientium; Tertio triticum opera perfectorum. Alii ut Estius sic explicant: Mittit herbam, quæ fidem, seu timorem Dei significat, deinde spicam, quæ denotat spem, seu fiduciam gratiæ; frumentum charitatem Dei innuit; nam plenitudo legis est dilectio.

Et cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis scilicet, collectio Justorum sive referatur ad mortem uniuscujusque, sive ad universale Judicium, Et cum produxerit fructus, Syrus: *Cum vero est pinguis fructus.* Arabicus: *Cum maturi fuerint fructus.* Cum merita hominis sunt completa, mittit falcem, divinum, nempe, mandatum, ut homo assumatur, & recipiatur in horreum cælestium electorum.

Ex his colligitur primò, quod Prædicator ex magno fructu Evangelii non se jactet; quia totum venit à gratia Dei, ut dicitur 1. Cor. 3. n. 7. *Neque qui plantat est aliquid, neque qui irrigat; sed qui incrementum dat Deus:* Nec etiam homo, qui consentit, & proficit in opere bono gloriatur; quia, *quod habes, quod non accepisti, totum enim acceptum est à gratia Dei:* Sic dicitur. 2. Cor. 9. n. 10. *Qui administrat semen seminanti, idem multiplicat semen vestrum, & auget incrementa frugum justitiæ vestræ.*

Multoties Christus D. ex rusticanis rebus spiritualia documenta deducit, ut patet ex præsentis textu Marci, de herba, spica, frumento, & in exordio Capituli de eo, qui seminavit semen suum, sicut & de illo Matth. 13. n. 24. qui seminavit bonum semen, & inimicus superfeminavit zizaniam, sicut ibidem de grano sinapis, n. 31.

Sensus parabola. D. Chrysof. Beda. Comment. D. Hieron. D. Gregor. Theophyl.

Christus significatur per hominem

Quid herba spica, frumentum. Caietana. Estius.

Syrus. Arabicus.

Amputatur vana gloria. 1. Cor. 3.

2. Cor. 9.

Matth. 13.

& scilum arborem infelicem exponit. Luc. 13. n. 6. & de messe etiam loquitur Joan. 4. n. 31. & sæpe multis aliis in locis de re agrariâ agit Christus, ad mores polidendos, ut testatur D. Paulinus Epistol. 28. *In agro, ait: Ascendendum esse monet, quid in spiritu cavemus.* Et inde D. Bernardus Epistol. 106. urget Henricum, ut de Academiâ ad campos, ac valles descendat, dicens: *Experio crede, aliquid invenies amplius, quam in libris: ligna, & lapides te docebunt, quod à magistris audire non possis. An non montes stilant dulcedinem, & colles flumini lacte, & melle?* Joël. 5. n. 18. Amos 9. n. 13.

Ait Christus suis discipulis. Joan. 4. n. 31. *Levate oculos vestros, & videte regiones, quia alba sunt ad messem:* Ad quid mandat contemplari? quia jam alba sunt, ut unde intelligant, quod jam præparatæ sunt ad messem; ut inde cognoscant Apostoli, quod ad messem gentium, ad quam Christus eos mittebat, jam Divinâ Providentiâ erant dispositæ, ac præparatæ, ut meterentur, ac congregarentur fructus ad horreum. Rupertus ad citatum locum Joannis ait: *Quasi eo arguens dicit: Levate oculos interioris hominis ab hac messe, ad quam ego vos operarios conduxit.*

Joan. 4. Agerum meditatio Deo contenti jungit.

Rupert.

CAPUT V.

T venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum; 2. Et exeunti ei de navi, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo. 3. Qui domicilium habebat in monumentis, & neque catenis jam quifquam poterat eum ligare. 4. Quoniam sæpe compedibus, & catenis vincetus, dirupisset catenas, & compedes comminasset: & nemo poterat eum domare. 5. Et semper die, ac nocte in monumentis, & in montibus erat clamans, & concidens se lapidibus. 6. Videns autem Jesum à longe, cucurrit, & adoravit eum: 7. & clamans voce magnâ, dixit: quid mihi & tibi Jesu fili Dei altissimi? Adjuro te per Deum ne me torqueas: 8. Dicebat enim illi: exi spiritus immunde ab homine isto. 9. Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? & dicit ei, Legio mihi nomen est: quia multi sumus. 10. Et deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra regionem. 11. Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus, pascens. 12. Et deprecabatur eum spiritus, dicentes, mitte nos in porcos, ut in eos introeamus. 13. Et concessit eis statim Jesus, et euntes spiritus immundi, introierunt in porcos: & magno impetu grex præcipitatus est in mare, ad duo millia, & suffocati sunt in mari. 14. Qui autem pascebant eos fugerunt, & nuntiaverunt in civitatem & in agros. Et egressi sunt videre quid esset factum. 15. Et veniunt ad Jesum, & vident illum, qui à demonio vexabatur sedentem, vestitum, & sanæ mentis: Et timuerunt. 16. Et narraverunt illis: qui viderant, qualiter factum esset ei qui demonium habuerat, & de porcis. 17. Et rogare cœperunt eum, ut discederet de finibus eorum. 18. Cumque ascenderet navim, cœpit illum deprecari, qui à demonio vexatus fuerat ut esset cum illo. 19. Et non admisit eum; sed ait illi, vade in domum tuam, & auctos annuntia illis quanta tibi Dominus fecerit, & miserus sit tui. 20. Et abiit, & cepit prædicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Jesus: Et omnes mirabantur. 21. Et cum transcendisset Jesus in navim, rursus transfretum, convenit turba multa ad eum, & erat circa mare: 22. Et venit quidam de Archisynagogis, nomine Jairus, & videns eum, procidit ad pedes ejus. 23. Et deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est: Veni, impone manum super eam, ut salva sit, & vivat. 24. Et abiit cum illo, & sequebatur eum turba multa, & comprimebant eum. 25. Et mulier, quæ erat in profluvio sanguinis annis duodecim. 26. Et fuerat multa perpeffa à compluribus medicis: & erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat: 27. Cum audisset de Iesu, venit in turba terro, & tetigit vestimentum ejus. 28. Dicebat enim. Quia si vel vestimentum ejus tetigero salva ero. 29. Et confestim siccatus est fons sanguinis ejus: & sensit corpore, quia sanata esset à plaga. 30. Et statim Iesus in semetipso cognoscens virtutem, quæ exierat de illo conversus ad turbam aiebat: Quis tetigit vestimenta mea? 31. Et dicebant ei Discipuli sui, vides turbam comprimentem te, & dicit: Quis me tetigit? 32. Et circumspiciebat videre eam, quæ hoc fecerat. 33. Mulier vero timens, & tremens, sciens quod factum esset in se venit, & procidit ante eum, & dixit ei omnem veritatem. 34. Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit: vade in pace, & esto sana à plaga tua. 35. Adhuc eo loquente, veniunt ab Archisynagogo dicentes, quia filia tua motua est quid ultra

Sylveira in Evang. Tom. VI.

Bb 3 vexas